پاسخنامه فارسی دوازدهم نوبت اول ۱۴۰۲

الف - قلمرو فکری ۱) معنی و مفهوم اشعار و عبارات

۱-۱- ای دوست به خدا رسیدن واجب است

۱-۲- در این شهر فقط توقف کوتاهی کردیم

۱-۳- این پوشش و روسری سفید (برف) را از قله خود کنار بزن و قدرت و شکوه و پادشاهی خود را آشکار کن

۱-۴- نی (مولانا) همدم عاشقان بریده از یار است و نی آشکار و برملا کننده اسرار آنهاست.

۱-۵- حتی حضرت خضر که از وجودش همه جا سرسبز می‌شد از غایت و هدایت پیامبر اسلام تجره می‌برد

۱-۶- خدایا تو پادشاهی هستی که تو را یاد می‌کنم زیرا تو مقدس و پروردگار من هستی و راهی را می‌روم که تو به من نشان می‌دهی

۱-۷- به باد صبا که مانند فراشی است تا سبزه‌ها را در زمین مانند فرشی بگستراند و به ابر بهاری که مانند دایه‌ای است

۲- رواج رشوه خواری ۳- مجبور به انتخاب بین بد و بدتر شده بودند (از چاله به چاه افتادن)

۴- مقصود از نی ← مولانا و هر انسان آگاه و عارف ۵- عشق در همه ذرات هستی جاری است و نیروی محرک عالم امکان عشق است

نیستان ← استعاره از عالم مفنا

۶- هر کسی در راه رسیدن به کمال باید دشواری‌ها و رنج‌هایی را تحمل کند

۷- توصیه می‌کند آتشمشان کن و در حقیقت به مردم ایران پیام قیام و خروش علیه ظلم می‌دهد

۸- خداوند ستارالعیوب (پوشاننده عیب‌ها) و رزاق عام (روزی رساننده همه) است

ب) قلمرو زبانی ۱- معنای واژه‌ها

الف) ناله و فریاد ب) جایگاه پناهگاه ج) بازگشتن به سوی حق، توبه د) همراهی

۲- انابت / منسوب / چریغ / غرفه

۳- طیلسان آبی ۴- خوان / سلاح

۵- الف) بنده ← مفعول ب) دیوانه ← بستند ج) باران ← نهاد هیاهو ← متمم

۶- الف) مضاف الیه ب) مفعول

۷ الف) چه غم دیوار امت را ← برای دیوار امت چه غم [وجود دارد] حذف به قرینه معنوی

ب) به تنگ اندرش فرید نعمت [است] حذف فعل به قرینه لفظی

۸- ترکیب وصفی ← قلب فسرده ترکیب اضافی ← قلب زمین

۹- ده فرسنگ راه ← فرسنگ تمیز فراز همین برج‌ها ← همین صفت مضاف الیه

سواحل دریای سیاه ← سیاه مضاف الیه مضاف الیه (صفت مضاف الیه)

حرف اضافه

۱- نوع را ← کیک چشم و گوش را آن نور نیست ← برای چشم و گوش آن نور وجود ندارد

ت) ملمع و ادبی

۱- مادر سر سپید ← استعاره از دماوند سیاه بخت ← کنایه

۲- الف) مجاز ب) حسن تعلیل ج) اسلوب معادله

۳- مرغ سحر ← نماد عاشق مدعی پروانه ← نماد عاشق حقیقی

۴- الف) عین القضات همدانی ب) شیخ شهاب الدین سهروردی

ج) محمد ابراهیم باستانی پاریزی د) دکتر علی شریعتی

۵- الف) تا راهبر نباشی کی راهبر شوی

ب) بازآ که در هوایت خاموشی جنونم

www.kanoon.ir

نام درس : فارسی دوازدهم	بسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه مدیریت آموزش و پرورش خراسان شمالی دبیرستان غیر دولتی دخترانه علوم	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۶
طراح سوال : گل پرور		مدت پاسخگویی : ۷۵دقیقه
نام دبیر : گل پرور		پایه ورشته تحصیلی:دوازهم انسانی
نام و نام خانوادگی :		تعداد صفحات : ۳
تعداد سوالات : ۲۳		مهر مدرسه :

الف- قلمرو فکری:(۸ نمره)

۱ - عبارات و اشعار زیر را به نثر روان برگردانید .

۱ – ۱ -ای عزیز به خدا رسیدن فرض است(۰/۲۵)

۲ - ۱ - در این شرط تنها سَرپَری زدیم. (۰/۲۵)

۳ - ۱ - برکش ز سر این سپید مِعجر بنشین به یکی کبود اورند(۰/۵)

۴ – ۱- نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید (۰/۵)

۵ - ۱ -آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند(۰/۷۵)

۶ -۱- ملکا ذکر توگویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان ره که توام راهنمایی (۰/۷۵)

۷ -۱- فرّاش باد صبا راگفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نَبات در مهدزمین بپرورد(۱)

۲ - بیت زیر به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟ (۰/۵)

« گفت: دیناری بده پنهان خود را وارهان گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست»

۳ - مفهوم عبارت زیرچیست؟ (۰/۵)

«آتن از بیم عقرب جرّاره قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

۴ -مقصود از نی و نیستان در ابیات زیر چیست؟ (۱)

« بشنو این نی چون شکایت می‌کند از جدایی‌ها حکایت می‌کند

کز نیستان تا مرا ببریده‌اند در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند»

۵ - پیام محوری بیت مقابل‌چیست؟(۰/۵) «جوشش عشق است اندر می فتاد آتش عشق است‌کاندر نی فتاد»

۶ - شاعر در بیت زیر چه نکته‌ای تاکید می‌کند؟(۰/۵)

«صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»

www-kanoonir

۷ -شاعر دربیت مقابل چه توصیه‌ای به دماوند دارد؟(۰/۵)«شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند»

۸ - سعدی در عبارت زیر به دو صفت خداوند اشاره می‌کند،آن دو کدامند؟ (۰/۵)

«پرده ناموس بندگان به گناه فاش نَدرَد و وظیفه روزی به خطای مُنکَر نَبُرد.»

.....

ب _قلمرو زبانی(۷ نمره)

۱- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.(۱)

الف -در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند ب_ عشق به همه جایی مأوا نکند.

ج – دست انابت به امید اجابت به درگاه خدا بردارد د- آب را تا مزرعه مشایعت می‌کنند

۲- نادرستی‌های املایی را بیابید و صحیح آنها را بنویسید. (چهار مورد)(۱)

«نخل باسق-صفوت‌آدمیان-دست عنابت- به تحیرمنصوب-سوء هاضمه -چریق‌آفتاب- قرفه‌های مساجد»

۳ -درکدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود. درست آن را بنویسید(۰/۵)

الف- مواهب خداداد -حدّ و حصر ب -غایت القصوای مقصود- تیلسان آبی ج_غربت زندان - حوزه درس

۴- املای درست را ازبین کمانک انتخاب کنید. (۰/۵)

الف-(خان-خوان) نعمت بی‌دریغش همه‌جا کشیده .

ب-دشمن با استقرار(سلاح های- صلاح های) زیاد، قلّه را در دست داشت .

۵ -نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.(۱)

الف-او بنده را عاشق خودکند. ب_ برخی عاشق را دیوانه می‌پندارند.ج_ باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده

۶-نقش دستوری ضمیرهای مشخص شده را بنویسید(۰/۵)

الف-سفره نعمت بی‌دریغش همه‌جاکشیده ب-چون برسیدم، بوی‌گلم چنان مست‌کردکه دامنم ازدست برفت

۷- در هر یک از موارد زیر نوع حذف را مشخص کنید.(۰/۵)

الف-چه غم،دیوار امت راکه دارد چون تو پشتیبان ب- طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت

۸ -در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی را بطور دقیق مشخص‌کنید.(۰/۵)

«تـــــو قلب فسردهٔ زمینی از درد ورم نموده یک چند»

www-kanoon-ir

۹- نوع وابسته های وابسته را در جملات زیر دقیقاً بنویسید و نمودار پیکانی یک مورد را رسم کنید.(۱/۲۵)

الف – ده فرسنگ راه را دوازده ساعته می‌رفتیم.

ب – روزگاری از فراز همین برج‌ها فرمان به سواحل دریای سیاه داده می‌شد .

۱۰ - نوع را "را" در بیت مقابل بنویسید.(۰/۲۵) سرّمن از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست

.....

ت- قلمرو ادبی :(۵ نمره)

۱-آرایه‌های کلمات مشخص شده را بنویسید.(۰/۵)« ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند»

۲ -آرایه‌های "اسلوب معادله، حسن تعلیل و مجاز" را در ابیات زیر دقیقاً مشخص کنید.(۱/۵)

الف – در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس‌که فکر جامعه را محترم نداشت

ب- تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند

ج – محرم این هوش جز بیهوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست

۳ - در بیت زیر مفهوم کلمات نمادین را بنویسید(۱)

« ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»

۴ - نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. (۱)

الف-تمهیدات ب- فی حقیقه العشق ج-از پاریز تا پاریس د- کویر

۵- حفظ شعر: جاهای خالی را پر کنید.(۱)

الف – ای بی‌خبر بکوش که صاحب خبرشوی .....

ب – ..... فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران